

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 14 sierpnia 2025 r.

RPS-I.431.16.2025

Pan

Kamil Ślusarczyk

Wójt Gminy Ręčno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych² oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ręcznie⁴, adres: ul. Piotrkowska 7, 97-510 Ręčno, przeprowadzono kontrolę realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Ręčno z wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w okresie 3-4 lipca 2025 roku przez 2-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w składzie:

1. Sławomir Chmielewski – inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 88/2025.

2. Monikę Szewczyk – inspektor wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 89/2025.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego

¹ (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

² (Dz.U. z 2023 r. poz. 390) (Dz.U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.), dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych

³(Dz.U. z 2023 r. poz. 1300) (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

⁴ Dalej: GOPS lub Ośrodek w Ręcznie

z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli GOPS Ręčno pod poz. 1/2025 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Ręčno – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ręcznie, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie kontrolowanym od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku, nastąpiła zmiana Wójta Gminy Ręčno, do dnia 21 kwietnia 2024 roku Wójtem Gminy Ręčno był Pan Piotr Łysoń, a od 22 kwietnia 2024 roku, funkcję Wójta pełni Pan Kamil Ślusarczyk.

Kontrolowana problematyka została unormowana w Statucie Ośrodka, nadanym Uchwałą Nr IV.36.2019 z dnia 28 marca 2019 roku oraz Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 6.2019 przez Kierownika GOPS w Ręcznie z dnia 14 maja 2019 roku. Ww. dokument określa zadania i kompetencje pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. W okresie kontrolowanym funkcję Kierownika GOPS w Ręcznie pełni Pani Elżbieta Krawczyk.

Kontrolujący ustalili, że Wójt Gminy Ręčno powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustaw Kierownikowi GOPS w Ręcznie, któremu wydał⁵ stosowne upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w zakresie: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Niezbędne upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jak również do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych bez wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach posiadał również pracownik Ośrodka zatrudniony na stanowisku inspektora do spraw świadczeń rodzinnych.

GOPS w Ręcznie, zgodnie z art 23 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę licencyjną na 2024 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA).

Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

⁵ SE.077.28.2021 z dnia 17.11.2021, SE.077.14.2021 z dnia 17.11.2021, SE.077.23.2021 z dnia 17.11.2021.

oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych i art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego⁶

Kontrolujący ustalili, że wszystkie wnioski poddane kontroli zostały prawidłowo wypełnione przez wnioskodawców. Do skontrolowanych wniosków dotyczących przyznania zasiłków rodzinnych oraz wniosków dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego były dołączone dokumenty określające dochód wnioskodawców oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych dodatków i świadczeń. Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tia). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN). Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kwoty dodatków i świadczeń oraz okres ich przysługiwania. Decyzje wydawane przez Kierownika GOPS w Ręcznie były w większości przypadków odbierane osobiście przez wnioskodawcę w Ośrodku.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że skontrolowane wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych⁷.

Kontroli poddano:

⁶ (Dz.U. z 2023 r. poz. 775) (Dz. U. z 2024 r., poz.572 ze zm.) dalej: Kodeks lub KPA

⁷ (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340)

- 10 postępowań w zakresie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami,
- 3 w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego,
- 3 w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego,
- 2 w zakresie świadczenia rodzicielskiego,
- 3 w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 decyzje odmowne w sprawie świadczeń rodzinnych,
- 10 postępowań z funduszu alimentacyjnego, co stanowi 62,5% decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 10 akt spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których GOPS w Ręcznie jest organem właściwym dłużnika.

Kontroli poddano sprawy w zakresie świadczeń rodzinnych o numerach decyzji:

1. GOPS/516/3/2024/1,
2. GOPS/514/4/2024/1,
3. GOPS/514/7/2024/1,
4. GOPS/514/6/2024/1,
5. GOPS/5120/18/2024/1,
6. GOPS/5120/12/2024/1,
7. GOPS/5120/6/2024/1,
8. GOPS/516/1/2024/1,
9. GOPS/5121/5/2023/2,
10. GOPS/5121/1/2024/1,
11. GOPS/511-61/2024/24-25/1 – decyzja odmowna
12. GOPS/511-71/2024/24-25/1 –decyzja odmowna
13. GOPS/5121/2/2024/1,
14. GOPS/511-58/2024/24-25/1,
15. GOPS/511-51/2024/24-25/1,
16. GOPS/511-46/2024/24-25/1,
17. GOPS/511-49/2024/24-25/1,
18. GOPS/511-64/2024/24-25/1,
19. GOPS/511-26/2024/24-25/1,
20. GOPS/511-15/2024/23-24/1,
21. GOPS/511-44/2024/24-25/1,
22. GOPS/511-37/2024/24-25/1,
23. GOPS/511-25/2024/24-25/1

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń stwierdzono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o świadczeniach rodzinnych. Przyznane świadczenia wypłacano zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. terminowo, w okresach miesięcznych na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że złożone wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego⁸.

Kontroli poddano 10 spraw dotyczących przyznania **świadczeń z funduszu alimentacyjnego** o numerach decyzji:

1. GOPS/521/10/2024/24-25/1,	6. GOPS/521/6/2024/24-25/1,
2. GOPS/521/14/2024/24-25/1,	7. GOPS/521/8/2024/24-25/1,
3. GOPS/521/2/2024/24-25/1,	8. GOPS/521/4/2024/24-25/1,
4. GOPS/521/15/2024/24-25/1,	9. GOPS/521/5/2024/24-25/1,
5. GOPS/521/9/2024/24-25/1,	10. GOPS/521/9/2024/24-25/1.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyjmowane przez pracowników z kompletem załączników, które zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z

funduszu alimentacyjnego⁹. W poddanych do kontroli sprawach nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie przyznania i terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontroli poddano prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny¹⁰, weryfikując 10 postępowań:

1. 522.2,	6. 522.37,
2. 522.32,	7. 522.56,
3. 522.51,	8. 522.1,
4. 522.59,	9. 522.12,
5. 522.40,	10. 522.52.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- w sprawie 522.2 – GOPS w Ręcznie jako organ właściwy dłużnika alimentacyjnego otrzymał od organu właściwego wierzyciela 21.10.2024 roku wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik został wezwany 25.11.2024 roku w celu złożenia oświadczenia majątkowego i udzielenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie zostało odebrane 25.11.2024 roku, jednakże dłużnik nie stawił się w wyznaczonym terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 8.05.2014 roku. Dłużnik na podstawie art. 209 KK wielokrotnie przebywał w areszcie śledczym, ostatni jego pobyt był w okresie od 08.08.2023 do 27.06.2024;

- w sprawie 522.32 – z akt sprawy wynika, że w kontrolowanym okresie od 01.01.2024 do 31.12.2024 nie wpłynął wniosek o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ostatnia wypłata była w kwietniu 2014 roku. Jednakże 14.02.2024 roku stawił się dłużnik alimentacyjny w GOPS w Ręcznie i złożył wniosek z prośbą o rozłożenie kwoty głównej na raty i umorzenie odsetek. W związku z tym, Ośrodek 20.02.2024 roku wezwał go na wywiad alimentacyjny, który został przeprowadzony 05.03.2024 roku. Z wywiadu wynikało, że dłużnik jest współwłaścicielem działki i domu, posiada oszczędności, pracuje dorywczo i oczekuje przyznania świadczenia emerytalnego od sierpnia 2024 roku. Ośrodek 15.03.2024

9 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341)

10 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)

roku wysłał do dłużnika zawiadomienie o braku możliwości umorzenia odsetek i rozłożeniu zaległości na raty. Następnie została wydana decyzja o rozłożeniu długu na raty. Dłużnik alimentacyjny rozpoczął w maju 2024 roku spłacanie zaległości, spłaty były regularne do momentu zgonu dłużnika, który nastąpił na początku października 2024 roku;

- w sprawie 522.51 - GOPS w Ręcznie otrzymał 19.12.2024 roku wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do dłużnika alimentacyjnego 2.01.2025 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad alimentacyjny, ale w/w nie podjął wezwania w terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 12.07.2021 roku oraz z 17.11.2021 decyzja starosty o zatrzymaniu prawa jazdy. GOPS w Ręcznie posiada również informację z 16.02.2023 roku o zatrzymaniu dłużnika za niepłacenie alimentów art. 209 KK od 11.10.2022 na rok pozbawienia wolności;

- w sprawie 552.59 - Ośrodek 08.11.2024 roku otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do dłużnika alimentacyjnego 29.11.2024 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad alimentacyjny. Wezwanie zostało odebrane 9.12.2024 roku, jednakże dłużnik nie stawił się w wyznaczonym terminie. GOPS w Ręcznie 6.03.2025 wysłał dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu postępowania dotyczącym uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, wystąpił również z wnioskiem do komornika o podanie informacji o stanie zaległości oraz o wywiązywaniu się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w okresie ostatnich 6 miesięcy. W dniu 29.05.2025 roku wpłynęła od komornika informacja o stanie egzekucji i przyczynach bezskuteczności, z której wynika, iż dłużnika alimentacyjnego przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Ośrodek 12.06.2025 roku wydał decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, została ona odebrana 25.06.2025 roku;

- w sprawie 522.40 – dłużnik alimentacyjny został wezwany w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego 2.12.2024 roku. Wezwanie zostało odebrane 10.12.2024 roku, jednakże dłużnik nie stawił się w wyznaczonym terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 18.03.2019 roku. Z informacji uzyskanej 14.06.2019 roku z centralnej ewidencji kierowców wynika, że dłużnik nie posiada prawa jazdy. W przeprowadzonym wywiadzie alimentacyjnym z 16.01.2023 roku dłużnik nadal podtrzymuje brak uprawnień do kierowania pojazdami. GOPS w Ręcznie posiada również informację z 04.01.2021 roku o

odbywaniu kary za niepłacenie alimentów art. 209 KK i przewidywanym na 04.03.2022 zakończeniu kary pozbawiania wolności;

- w sprawie 522.37 - dłużnik alimentacyjny został wezwany w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego 29.11.2024 roku. Wezwanie zostało odebrane 13.12.2024 roku, jednakże dłużnik nie stawiał się w wyznaczonym terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 4.01.2019 roku oraz z 28.02.2019 roku wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Starostwo Powiatowe wydało decyzję 18.04.2019 roku o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu. Następnie 5.01.2023 roku dłużnik złożył w Ośrodku wniosek z prośbą o zwrot prawa jazdy. Z informacji od komornika o stanie egzekucji i przyczynach bezskuteczności, wynikało, że dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów GOPS 25.01.2023 roku wystąpił do starosty o uchylenie decyzji w sprawie zatrzymaniu prawa jazdy;

- w sprawie 522.56 – Ośrodek 10.01.2024 roku wydał decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Z posiadanych informacji wynikało, że dłużnik nie przebywa na terenie gminy Ręčno. 17.01.2024 roku GOPS wystąpił z wnioskiem do komornika o ustalenie adresu, w związku z brakiem odpowiedzi Ośrodek 06.05.2024 roku wysłał ponaglenie komornikowi. 12.07.2024 roku otrzymał odpowiedź z której wynikało, że dłużnik przebywa na terenie gminy Łęki Szlacheckie. GOPS w Ręcznie 18.07.2024 roku wysłał zawiadomienie do w/w gminy celem podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego;

- w sprawie 522.1 - Ośrodek 30.10.2023 roku otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do dłużnika 22.12.2023 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad alimentacyjny. Wezwanie zostało odebrane 09.01.2024 roku i w/w stawiał się w GOPS w Ręcznie 17.01.2024 roku w celu złożenia oświadczenia majątkowego i udzielenia wywiadu alimentacyjnego. Z wywiadu wynika, że dłużnik nie posiada prawa jazdy i nie jest zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy, pracuje dorywczo i nie ma stałych dochodów. Dłużnik alimentacyjny 9.07.2024 roku został zobowiązany do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 29.07.2015 roku oraz jest odpowiedź ze starostwa z 31.08.2015, że nie figuruje w ewidencji kierowców.

- w sprawie 522.12 – do GOPS 8.12.2023 wpłynął wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do w/w 22.12.2023 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad

alimentacyjny. Wezwanie odebrane zostało 11.01.2024 roku i dłużnik stawił się 24.01.2024 roku w Ośrodku w celu złożenia oświadczenia majątkowego i udzielenia wywiadu alimentacyjnego. Z wywiadu wynika, że dłużnik pracuje na umowę zlecenie, nie posiada prawa jazdy i w miarę możliwości przekazuje środki finansowe na konto komornika;

- w sprawie 522.52 - Ośrodek 17.10.2024 roku wydał decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego. GOPS w Ręcznie nie jest organem właściwym dłużnika, w związku z tym 13.11.2024 roku zostało wysłane zawiadomienie do dłużnika o przyznaniu funduszu alimentacyjnego oraz wysłany został wniosek do gminy Nasielsk celem podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ponadto Ośrodek 5.05.2025 roku otrzymał informację ze służby więziennej, że dłużnik alimentacyjny przebywa w zakładzie karnym. Został zatrzymany 01.02.2025 roku, przewidywana data odbycia końca kary 04.09.2025 roku.

GOPS w Ręcznie w miesiącach: kwiecień, wrzesień, październik 2024 roku, nie wypełniał obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pracownicy Ośrodka nie przesyłali oraz nie uaktualniali zadłużeń dłużników alimentacyjnych. Należy nadmienić, iż dane o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych winny być przekazywane co miesiąc, celem aktualizacji zadłużenia oraz odsetek od zadłużenia. Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**.

Ponadto Ośrodek nie posiadał założonego konta w Krajowym Rejestrze Zadłużonych, tym samym nie wypełniał obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹¹ informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹² w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wyżej wymieniony przepis wszedł w życie 1 grudnia 2021 roku. Z informacji Kierownika GOPS wynika, iż konto nie zostało założone, gdyż Ośrodek nie posiada spraw wymagających zamieszczania informacji w zakresie zobowiązań w przypadku gdy komornik nie prowadzi egzekucji. Kontrolujący nie uznali wyjaśnień Kierownika, gdyż obowiązek dotyczący wpisów do KRZ, w tym do posiadania konta, nakłada art. 8a ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na organ właściwy wierzyciela, który wypłaca świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji. Należy nadmienić również, że czynności w KRZ, w tym zamieszczanie informacji przez podmioty do tego zobowiązane, realizuje się przez konto w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe. Warto podkreślić, że za

¹¹

Dalej: KRZ

¹²

(Dz.U. z 2021 r. poz. 1909

pośrednictwem tego konta można wykonywać czynności również w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przyszłości również w kolejnych systemach resortu sprawiedliwości. W związku z powyższym, w skontrolowanych sprawach z zakresu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych stwierdzono **nieprawidłowość** w zakresie braku realizacji art. 8a ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej¹³. Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za rok 2024 w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Ośrodek przekazał dane statystyczne, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku. Skontrolowano dane dotyczące wypłaconych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami w kolejnych miesiącach III kwartału 2024 oraz dane dotyczące wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kolejnych miesiącach III kwartału 2024 r. Wykazana w CAS liczba wypłaconych świadczeń z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach kwartału nie była tożsama z raportem „zestawienia realizacji świadczeń” wygenerowanym w systemie dziedzinowym. Ośrodek przekazał dane statystyczne, które były niezgodne z raportami z systemu dziedzinowego. Z pisemnego wyjaśnienia Kierownika GOPS w Ręcznie wynika, że było to spowodowane faktem, że wnioski, które wpłynęły np. w miesiącu wrześniu 2024 zostały wprowadzone do systemu dziedzinowego w kolejnych miesiącach z zachowaniem terminów rozpatrzenia wniosków. Należy nadmienić, że niewłaściwe dane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji zadania, powodują błędy w danych opracowywanych w raportach wojewódzkich i ogólnopolskich. Mając na uwadze powyższe, kontrolujący stwierdzili, że sprawozdania w zakresie świadczeń

¹³ W skrócie: CAS

rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w gminie nie odzwierciedlają stanu faktycznego realizacji zadania. Kontrolujący uznali to za **nieprawidłowość**.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2024 roku GOPS Ręčno otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna w wysokości 1.144.778 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 1.123.634,18 zł, z tego na wypłatę świadczeń wydatkowano 1.091.064,68 zł, natomiast na koszty obsługi wydatkowano w ramach zadania 32.569,50. Do budżetu państwa zwrócono niewykorzystane środki finansowe w wysokości 21.143.82 zł.

Ośrodek zakupił również licencję do obsługi programu dziedzinowego. Koszt zakupu licencji pokryto ze środków własnych gminy. W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku GOPS w Ręcznie przyjmował wnioski o przyznanie świadczeń w wersji papierowej i elektronicznej. W okresie kontrolowanym tj. od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku wpłynęło 110 papierowych wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz 7 wniosków elektronicznych. Ponadto, w okresie kontrolowanym wpłynęło 16 papierowych wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 0 wniosków elektronicznych.

W kontrolowanym okresie nie wpłynęła żadna skarga na działanie Kierownika oraz pracowników GOPS w Ręcznie. W związku z powyższym, należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Reasumując, wykonanie przez Wójta Gminy Ręčno zadań w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się **pozytywnie nieprawidłowościami**. Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 16 lipca 2025 roku wniesiono zastrzeżenia (pismo¹⁴ Wójta Gminy Ręčno z 24 lipca 2025 roku – wpływ do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi 25 lipca 2025 roku). W powyższej sprawie wydano stanowisko¹⁵ wobec wniesionych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z 16 lipca 2025 roku, uwzględniając je w całości.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne, sporządzone na

¹⁴ Znak:GOPS.071.1.2025

¹⁵ Z 14 sierpnia 2025 r. znak: RPS-I.431.16.2025

podstawie projektu wystąpienia pokontrolnego oraz stanowiska¹⁶kierownika komórki do spraw kontroli wobec złożonych zastrzeżeń z 24 lipca 2025 roku.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami i nieprawidłowościami zalecam podjęcie skutecznych działań w zakresie:

1) podejmowania w stosunku do dłużników alimentacyjnych wszelkich działań wynikających z rozdziału 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - *Zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych*, tak aby przynosiły one wymierne rezultaty w regulowaniu zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego;

2) dołożenia staranności przy systematycznym przekazywaniu do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, wynikających z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993);

3) zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź) za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP/E-doręczenia wskazując w treści pisma znak sprawy: RPS-I.431.16.2025

¹⁶ Z 14 sierpnia 2025 r. znak: RPS-I.431.16.2025

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka

**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

(podpisano elektronicznie)